

Crna Gora

Zaštitnik ljudskih prava
i sloboda Crne Gore
Ombudsman

Broj: 03-575/22

MB

Podgorica, 20.6.2022. godine

Kabinet Zaštitnika 020/241-642
Savjetnici 020/225-395
Centrala 020/225-395
Fax: 020/241-642
E-mail: ombudsman@t-com.me
www.ombudsman.co.me

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
g-din Filip Adžić, ministar

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br.22
Podgorica

Na osnovu člana 18 stav 1 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", (br. 042/11 od 15.08.2011, 032/14 od 30.07.2014, 021/17 od 31.03.2017) podnosim

INICIJATIVU

za izmjenu člana 77 Zakona o unutrašnjim poslovima ("Službeni list Crne Gore", br. 070/21 od 25.06.2021, 123/21 od 26.11.2021)

Obrazloženje:

Zakonom o unutrašnjim poslovima, članom 70 propisano je:

Policjski službenik provjerava identitet lica:

- 1) koje ulazi u objekat ili prostor koji se obezbjeđuje;
- 2) koje treba lišiti slobode, za koje će se izvršiti dovođenje iz člana 77 ovog zakona, zadržati ili uputiti nadležnim organima;
- 3) od koga prijeti opasnost za druga lica ili imovinu;
- 4) koje prijavljuje krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti ili prekršaj, izvršioce tih djela, odnosno daje obaveštenje o tim krivičnim djelima i prekršajima;
- 5) nad kojim se vrši pregled, pretres po naredbi suda ili se u odnosu na to lice preduzima neka druga zakonom propisana radnja;
- 6) koje se zatekne u tuđem stanu ili drugim prostorijama ili u prevoznom sredstvu u kojem se vrši pregled ili pretres, ako je provjera identiteta potrebna;
- 7) koje se zatekne u prostoru ili u objektu na kojem je privremeno ograničena sloboda kretanja, ako je provjera identiteta potrebna;
- 8) za koje je iz bezbjednosnih razloga neophodno provjeriti identitet;
- 9) koje bez opravdanog razloga prikuplja podatke o licu, objektu ili prostoru u kojem se nalazi ličnost koju Policija obezbjeđuje;
- 10) koje može da pruži podatke korisne za vršenje policijskih poslova;

- 11) koje svojim ponašanjem, radnjama i zadržavanjem na određenom mjestu ili u određenom trenutku daje razlog za sumnju da je maloljetni bjegunac od kuće ili obrazovne ustanove ili je izgubljeno;
 - 12) koje je očigledno bespomoćno, a provjera njegovog identiteta je neophodna u cilju pružanja pomoći;
 - 13) na opravdan zahtjev službenog lica u smislu Krivičnog zakonika Crne Gore;
 - 14) koje svojim ponašanjem, radnjama i zadržavanjem na određenom mjestu daje razlog za sumnju da predstavlja opasnost za bezbjednost i javni red i mir.
- Opravdanim zahtjevom iz stava 1 tačka 13 ovog člana, smatra se zahtjev iz kojeg se može utvrditi da su podaci o identitetu lica potrebni za zakonito postupanje službenih lica.
Policijski službenik je dužan da lice čiji se identitet provjerava, na njegov zahtjev, upozna sa razlogom provjere njegovog identiteta, ako zakonom nije drukčije propisano.
Izuzetno od stava 3 ovog člana, policijski službenik može uskratiti licu obaveštenje o razlozima provjere njegovog identiteta, ako bi to onemogućilo ili bitno otežalo primjenu policijskih ovlašćenja propisanih zakonom.

Članom 71 Zakona propisano je:

Provjera identiteta lica iz člana 70 ovog zakona, sprovodi se uvidom u njegovu ličnu kartu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom ili elektronski, kad lična karta ili druga javna isprava sadrži sertifikat za elektronsku identifikaciju.

Izuzetno, identitet lica može se provjeriti na osnovu izjave drugog lica čiji je identitet već provjeren, odnosno utvrđen.

Policijski službenik može provjeriti identitet lica i bez znanja lica čiji se identitet provjerava, ako za to postoji opravdan razlog.

Članom 72 Zakona propisano je:

Ako se identitet lica ne može provjeriti u skladu sa članom 71 ovog zakona, ili se sumnja u vjerodostojnost lične karte ili druge javne isprave sa fotografijom ili je potrebno utvrditi identitet lica za koje postoje podaci da planira, odnosno priprema izvršenje krivičnog djela ili prekršaja, identitet lica može se utvrditi korišćenjem podataka iz evidencija koje vode Ministarstvo, odnosno Policija, primjenom metoda i upotrebo sredstava kriminalističke taktike i tehnike, forenzičkim, medicinskim ili drugim odgovarajućim vještacanjem, kao i kroz međunarodnu policijsku saradnju, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Ako se identitet lica ne može utvrditi na način iz stava 1 ovog člana, Policija je ovlašćena da, u cilju utvrđivanja njegovog identiteta, objavi fotografiju, fotorobot, crtež, snimak ili opis tog lica, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Policija je ovlašćena da radi utvrđivanja identiteta lica, kad okolnosti to nalažu, javno objavi fotografiju nestalog lica, lica koje o sebi ne može ili ne želi da da istinite podatke ili fotografiju leša nepoznatog lica.

Članom 77 Zakona propisano je:

Policijski službenik ovlašćen je da dovede lice:

- 1) za koje je potrebno provjeriti identitet u skladu sa članom 70 ovog zakona;
- 2) radi prikupljanja obaveštenja u vezi rasvjjetljavanja krivičnih djela ili prekršaja, ako bi pozivanje dovelo do odlaganja koje bi ugrozilo vršenje policijskih poslova;
- 3) iz člana 74 stav 5 ovog zakona;
- 4) za kojim se traga;

- 5) kod koga se pronađu predmeti čije posjedovanje nije dozvoljeno i predmeti pogodni za vršenje prekršaja i krivičnih djela;
- 6) koje se zatekne na mjestu izvršenja krivičnog djela ili prekršaja, kad je to neophodno radi vršenja neodložnih policijskih poslova; ili
- 7) po naredbi suda, odnosno državnog tužioca.

Lice se dovodi u prostorije Policije, u vremenu od 6 do 22 časa.

Izuzetno, kad je dovođenje neophodno radi vršenja policijskih poslova koji ne trpe odlaganje, lice se može dovesti i van vremena iz stava 2 ovog člana.

Dovođenje lica iz stava 1 ovog člana, može biti preduzeto najranije tri časa prije roka određenog za dovođenje, ako se mora izvršiti na području opštine za koju je organizaciona jedinica Policije obrazovana, a na kojem se lice nalazi ili na kojem je lice zatećeno.

Kad se lice čije se dovođenje izvršava nalazi ili je zatećeno van područja opštine za koju je organizaciona jedinica Policije obrazovana, dovođenje može trajati najduže šest časova, ako posebnim zakonom nije drugčije uređeno.

U članu 77 stavu 1 tački 1 je decidno navedeno kada je policijski službenik ovlašćen da dovede lice za koje je potrebno provjeriti identitet lica u skladu sa članom 70 ovog zakona;(...)

Radnje provjere identiteta i utvrđivanja identiteta dvije različite radnje.

Sa tim u vezi, radnja policijskog ovlašćenja – dovođenje u prostorije Policije, propisana je kao zakonita u slučajevima provjere identiteta. Sa druge strane, u slučaju da je neophodno sprovesti radnju utvrđivanja identiteta, policijski službenik nema mogućnost da sprovede opisanu radnju dovođenja.

Policijski službenici su ukazali Zaštitniku na ovaj propust, rekavši da ih u praksi onemogućava da efikasno utvrde nečiji identitet, koju radnju u nekim slučajevima ocjenjuju kao važniju od radnje provjere identiteta.

Zaštitnik zaključuje da je neophodno izmijeniti član 77 na način da treba predvidjeti da je policijski službenik ovlašćen da dovede lice u prostorije Policije i radi utvrđivanja identiteta, kako je to naprijed obrazloženo.

Dakle, član 77 stav tačku 1 treba dopuniti tako da ona glasi:

“za koje je potrebno provjeriti identitet u skladu sa članom 70 ovog zakona ili utvrditi identitet u skladu sa članom 72 ovog zakona.”

